

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลกระทบจากการท่องเที่ยว และแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนบางน้ำผึ้ง
อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ผู้วิจัย นางสาวปิยะพร วงษ์ศิริ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัย
ราชภัฏธนบุรี อาจารย์ที่ปรึกษา 1) ผศ. ดร. นิสารัตน์ ศิลปเดช 2) ดร. สมจินตนา จิรายุกุล ปีการศึกษา 2555
จำนวน 299 หน้า คำสำคัญ แหล่งท่องเที่ยว การท่องเที่ยว ผลกระทบ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) บริบทของชุมชนบางน้ำผึ้ง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 2) ความเป็นมาและสภาพปัจจุบันของการท่องเที่ยวของชุมชนบางน้ำผึ้ง 3) ผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อชุมชนบางน้ำผึ้ง และ 4) แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบริเวณชุมชนบางน้ำผึ้งให้มีศักยภาพสูงขึ้น ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย นักท่องเที่ยว ผู้นำชุมชน ประชาชน และเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง เครื่องมือวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ ราชบุคคล แบบสัมภาษณ์ประกอบการสนทนากลุ่ม แบบสังเกต และอุปกรณ์บันทึกเสียงและภาพ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหาแล้วจัดหมวดหมู่ของข้อมูลให้เป็นระบบก่อนตีความ และสรุปเป็นประเด็นสำคัญเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุมชนบางน้ำผึ้งเป็นชุมชนเกษตรกรรมชาวสวนริมแม่น้ำเจ้าพระยา สภาพพื้นที่มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูก แต่เดิมประชาชนมีการสัญจรไปมาทางน้ำ รวมทั้งนำผลผลิตมาซื้อขายแลกเปลี่ยนกันทางเรือ ปัจจุบันมีการเดินทางทางบกเป็นส่วนมาก เนื่องจากมีการปรับปรุงพัฒนาถนนหนทางให้สะดวกสบาย 2) ในปีพ.ศ. 2540 องค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้งได้ส่งเสริมให้ประชาชนทำสวนผักผลไม้มากขึ้น เพื่อแก้ปัญหาการไม่มีงานทำหลังเกิดภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ ทำให้ผลผลิตมีมาก ผู้นำชุมชนจึงคิดสร้างตลาดน้ำขึ้นมา เพื่อให้เป็นแหล่งจำหน่ายผลผลิตจากสวน รวมทั้งมีการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมให้ร่มรื่นสวยงาม นักท่องเที่ยวจึงสนใจเดินทางเข้ามาซื้อสินค้าต่าง ๆ และมาเยี่ยมชมวิถีชีวิตและศิลปวัฒนธรรมของชุมชน ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวจำนวนมากทุกวันเสาร์ – อาทิตย์ 3) ผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อชุมชนบางน้ำผึ้งในด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า เกิดการปรับปรุงตลาดน้ำและสถานที่จอดรถ และมีปัญหาขยะมูลฝอยและน้ำเสียเกิดขึ้นบ้างด้านเศรษฐกิจ มีการรวมตัวของกลุ่มอาชีพ เพื่อผลิตสินค้าต่าง ๆ ทำให้ครอบครัวมีรายได้เพิ่มขึ้น ด้านสังคม พบว่า เกิดความร่วมมือกันของสมาชิกในครอบครัวในการค้าขายสินค้า ผู้นำและประชาชนร่วมมือกันพัฒนาชุมชนให้ก้าวหน้าและสงบสุข ส่วนด้านวัฒนธรรม พบว่า มีการอนุรักษ์ประเพณีของชุมชนและเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ และมีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาผลิตสินค้าและบริการ 4) แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนบางน้ำผึ้ง มีดังนี้ ด้านสภาพกายภาพของพื้นที่ ควรเพิ่มพื้นที่สีเขียวโดยร่วมมือกันรักษาต้นไม้ใหญ่และปลูกต้นไม้เพิ่มขึ้น ควรจัดหางบรับขยะให้ทั่วบริเวณและคัดแยกขยะเพื่อนำไปใช้ใหม่และทำปุ๋ยชีวภาพ ด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยว ควรเพิ่มพูนความรู้ความสามารถด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้กับเยาวชน และประสานงานกับตำรวจเพื่อให้การจราจรมีความคล่องตัว และจัดระบบการจอดรถให้ดีขึ้น ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ควรปรับปรุงสินค้าให้มีความหลากหลายมากขึ้น เพิ่มสถานที่เยี่ยมชมของนักช้อปปิ้ง และเพิ่มกิจกรรมที่สนองความต้องการของเยาวชน ด้านวัฒนธรรมประเพณีและผลิตภัณฑ์ชุมชน ควรจัดหาวิทยากรมาให้ความรู้ด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ และส่งเสริมให้เยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมประเพณีมากขึ้น และด้านการสนับสนุนของภาครัฐ และเอกชน องค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้งควรประสานงานขอรับการสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ ทรัพยากรต่างๆ และด้านวิชาการจากภาครัฐและเอกชน

ลายมือชื่อนักศึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 1. 2.

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

Thesis title: The Impact of Tourism and Guidelines to Develop a Tourism Area at Bangnamphueng Community, Prapradaeng District, Samutprakarn Province.

Researcher: Miss. Piyaporn Wongsiri. Degree: Master of Arts (Social Sciences for Development). Dhonburi Rajabhat University. Thesis advisors: 1) Asst. Prof. Dr. Nisarath Sinlapadech 2) Dr. Somjintana Jirayukul.
Academic year: 2012. 299 pp. Key words: tourism area, tourism, impact

Abstract

The purposes of this research were to study 1) the context of Bangnamphueng Community, Prapradaeng District, Samutprakarn Province 2) the beginning and the present status of tourism at Bangnamphueng Community 3) the impacts of tourism on Bangnamphueng Community and 4) the guidelines to develop Bangnamphueng tourism area to raise its potential. The key informants were tourists, community leaders, local people and the government officials of Bangnamphueng Administrative organization. The research tools were a questionnaire, an interview form, a focus group interview form, an observation form and video recordings. The quantitative data were analyzed by percentage, mean and standard deviation while qualitative data were analyzed by content analysis then grouping, interpretation and reaching conclusions commensurate with the research objectives.

The result found that 1) Bangnamphueng was a garden community near the Choapraya River. Its physical area was naturally fertile so it was suitable for agriculture. In the past, the people travelled by boat and brought their products to sell in boats, but then most of them used roads because of the development of infrastructure. 2) In 1997 Bangnamphueng Administrative Organization supported people to grow more fruits and vegetables because of the economic crisis and unemployment. After that, products were surplus to community needs so the community leaders built a floating market and improved the environment of the area thus it attracted tourists to view the people's way of life and culture. Now on Saturday and Sunday a lot of tourists come. 3) The 4 impacts of tourism on the community were a) the environmental dimension, the floating market was improved, the parking area was extended but garbage and water pollution occurred. b) the economic dimension, the people's incomes were higher. c) the social dimension, family members' cooperated, especially in selling products, the leaders and the people participated in developing their community. d) the cultural dimension, there was a conservation of community traditions and the use of local wisdom to produce goods and services. 4) The guidelines for developing Bangnamphueng tourism area are as follows; a) The environmental aspect, the people should increase green areas by conserving and planting more trees, putting more garbage bins in the area and promoting garbage classification in order to recycle and make biogas fertilizer. b) The management aspect, the community should enhance young people's knowledge of ecotourism and contact the police for traffic management. c) The tourism activity aspect, the people should improve the quality and range goods, increase places for bicycle riders, and increase activities for children. d) The culture and community products aspect, leaders should invite academics to suggest product designs and packaging and should encourage young people to become involved in cultural activities. Finally, the Bangnamphueng Administrative Organization should be the major agency for coordinating and managing budgets, resources and accessing academician, support from government and the private sector.

Student's signature

Thesis advisors' signatures 1. 2.